

CONSTANTIN STANCU

**DIMINEAȚA UNUI POET DIN OFICIU
(SCURTE NOTE
LA SCRIERILE
POETULUI IOAN BARB)**

**COLECȚIA „SCRIB”
FEBRUARIE, 2012**

CONSTANTIN STANCU

DIMINEAȚA UNUI POET DIN OFICIU

**(SCURTE NOTE
LA SCRIERILE
POETULUI IOAN BARB)**

COLECȚIA „SCRIB”

ACUM, ORICE TIMP POATE FI PREA TÂRZIU!

ÎN LOC DE PREFAȚĂ

Pe Ioan Barb l-am cunoscut prin anii 90, era un boem incurabil, iar rigoarea îi dădea bătaie de cap. Uneori era boem intenționat, fără motiv, iubea poezia, dar renunțase să mai scrie versuri, s-a întors cu fața spre jurnalism pentru a se elibera în faptul divers zilnic, era curios, provocator, judeca oameni, fapte, zile, furturi, viața așa cum era. Și-a ars caietele cu poezii într-un demers de bravadă, nu le-a mai recuperat niciodată, dar le-a trăit și asta nu se uită.

În acea perioadă a cunoscut mulți oameni, unii l-au uitat, alții l-au disprețuit, dar s-a ținut de familie, de unii prieteni, a dat un sfat, a câștigat un ban pentru a-și întreține copiii și soția. Când au apărut calculatoarele cu posibilități infinite de informare și comunicare s-a dovedit reticent, dar după ce a prins gustul picăturii de infinit a înțeles că timpul nu mai avea răbdare cu el, scriitorul îl căuta în gesturile zilnice, în nopțile tensionate, jurnalistul îi dădea beția necesară, beția scrisului, era un fulger anemic care îi străbătea mintea, familia îl chema la credință, prietenii la aventuri imprevizibile...

Chiar a fost un moment când, din pricina opiniilor sale de jurnalist, cei afectați de anchetele lui Ioan Barb l-au dat în judecată, a fost purtat prin sălile judecătorei, dar la urmă a învins, dreptul la opinie este unul normal într-o lume liberă. Apoi jurnalistul a avut curajul să dea statul român în judecată pentru că fusese condamnat pe nedrept, Curtea Europeană a Drepturilor Omului¹ i-a dat dreptate, în democrație libertatea de opinie este garantată!

¹ Cauza Barb vs Romania (nr. 5945/03)

Reclamantul, Ioan Barb, este cetățean roman, s-a născut în anul 1960, este de profesie jurnalist și locuiește în localitatea Călan, județul Hunedoara. Cazul înaintat CEDO privește condamnarea lui Ioan Barb pentru calomnie, acesta publicând un articol despre un om de afaceri, președintele unei filiale a Forumului Democrat German și compania sa, care oferea intermedierea de locuri de munca în Germania și cursuri de limba germană. Articolul sugera că omul de afaceri ar fi înșelat mai multe persoane prin promiterea unor locuri de munca în Germania. Plângerea reclamantului invocă încălcarea articolului nr.10 privind dreptul la liberă exprimare, din Convenția europeană. Conform acestui articol, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. CEDO a hotărât, în unanimitate, că articolului nr. 10 din Convenție a fost încălcat și a decis despăgubirea reclamantului cu suma de 1000 euro. De asemenea, statul român este obligat să plătească și onorariul pentru avocatul reclamantului, în valoare de 1781 euro. –
SURSA: www.avocatnet.ro –
http://www.avocatnet.ro/content/articles/id_13304/CEDO:/Despagubiri/pentru/incalcarea/dreptului/la/libera/exprimare.html#ixzz1nNW3PGbA

Ioan Barb nu a făcut bravadă de suferințele sale, a reacționat demn la o nedreptate, a văzut viitorul ca pe o pradă.

Ioan Barb a fost muncitor, jurnalist, șomer, consilier juridic, avocat, a urcat greu treptele devenirii sale, a descoperit târziu secretul poemului și al vieții. Dar a iubit viața... S-a simțit bine la Călan, în provincia poemelor sale, a trăit modest și a visat măreț...

Am fost o perioadă colegi, avea mari probleme cu disciplina, iubea mai mult conjunctura, inspirația de moment, ulterior a înțeles că rigoarea, s-au rânduiala, făceau parte din viață, apoi, brusc, prin anul 2010 a publicat un volum de poezie intitulat *Picătura de infinit*, părea să fi recuperat ceea ce abandonase din capriciu.

Viața îl disciplinase.

Această rigoare i-a permis să abordeze altfel problemele, a intrat în avocatură după un examen destul de greu, a început să câștige mai bine, începuse să înțeleagă faptul că viața nu-i o joacă și nimeni nu-i cerea să fie stăpânul jocului, ci doar un om care se bucura de sabatul său interior, discret, cu pasiune, neînțeleș, sau puțin înțeleș. Și-a focalizat energia în redactarea unei reviste literare **Algoritm literar**, iar contactele cu poezia, cu proza, cu eseul, cu alți scriitori, l-au maturizat, înțelegea că trebuia să devină responsabil pentru sufletele celor împătimiți de frumos, familia sa creștea, apoi descoperise o familie mai mare, cea din literatură, ceva se mișca în netimpul său de poet.

Bineînțeleș că a primit reproșuri pentru modul cum făcea revista, erau scriitori care se simțeau jicniți pentru o poziționare lângă un alt scriitor pe care îl considerau minor, pentru mărimea literei, pentru un vers sau un poem. Ioan Barb înțelegea că trebuia să-și urmeze drumul, era unul al său, neștiut de nimeni, doar de Dumnezeu, un fel de val îl prinsese, trebuia să se lase dus de el, să plutească demn spre alte zări.

A fost șocat să constate că a venit o vreme când lumea se depărata de el, nu i mai scria cronici, comentarii, note literare la volumele sale, sau pentru reviste. Totul a început în momentul în care a intrat în Uniunea Scriitorilor din România, Filiala Sibiu.

Liniștit, Ioan Barb și-a scris poemele, le-a trăit, a redescoperit taina vieții sale, era în Babilon, dar avea șansa unei sărbători infinite, devenise vier, cel ce lucra în via sa, nu în via altora. Avea ceva de spus, are ceva de spus, speranța că consistență zicerilor sale. Deschiderea spre scrierile contemporanilor, accesul la informație prin intermediul internetului, studierea vechilor texte biblice într-o manieră proprie, lupta pentru pâinea cea de toate zilele, apariția copiilor la o vârstă înaintată, rugăciunea zilnică și încăpățânarea, l-au făcut să redescopere

poezia ca un mod de rugăciune, de spovedanie, de eliberare din captivitatea interioară...

Rigoarea l-a schimbat, căci poezia înseamnă disciplinare la modul absolut: luciditatea în fața glasului blând și dulce care coboară în inimile oamenilor.

Pe viitor Ioan Barb are nevoie de răbdare, va fi înțeles tot mai greu, va fi invidiat, se va supăra pe greșelile proprii, va pierde prieteni, va descoperi oameni, copiii vor crește și-l vor trage de barbă, va pierde multe pentru a regăsi altceva, pentru altundeva, căci sub via ființei plâng strugurii...

SCURTE NOTE BIOGRAFICE

- IOAN BARB, născut în 5. Nov. 1960, în Călan, jud. Hunedoara.
- Studii. Absolvent al Facultății de Drept, București. Licențiat în Științe Juridice.
- Profesia actuală: avocat, Baroul Hunedoara.
- Căsătorit cu Sofia.
Tată a cinci copii: Oana-Paula, Emanuel, Cristina-Maria, Sofia-Teodora, Ioan-Paul.
Locuiește în Călan, Streisângiorgiu, Jud. Hunedoara.
- Debut editorial: volumul *Tăcerea ca o flacără*, poeme - Ed. **Călăuza**, Deva, 1998, colecția “**Cărțile albe**”.
- **Alte cărți:**
- *PICĂTURA DE INFINIT*, poeme, Ed. **ATU Sibiu**, 2010, colecția “**Raftul de poezie**”, referințe critice, coperta IV, Silviu Guga.

- *SUB VIA FIINȚEI PLÂNG STRUGURII*, poeme, **Ed. ATU, Sibiu**, 2010, colecția “**Raftul de poezie**”, referințe critice coperta IV, Cornel Ungureanu, Ioan Radu Văcărescu.
- *BABILON*, poeme, colecția “**Poeți români contemporani**”, **Ed. Brumar**, Timișoara, 2011, prefață Cornel Ungureanu.
- *SABATUL INTERIOR*, poeme, colecția “**Magister**”, **Ed. Limes**, Cluj-Napoca, 2011, referințe critice coperta IV, Ioan Moldovan.
- Publicat de revistele: Argeș, Transilvania, Convorbiri Literare, Poezia, Feed Back, Cenaclul de la Păltiniș, Opinii culturale, Cuvântul liber, Algoritm literar, Fereastra, Literaria, Cuib, Ardealul literar și artistic, Semne, Actualitatea literară, Oglinda literară, Nova Provincia Corvina, etc.
- Referințe critice: Cornel Ungureanu, Ioan Moldovan, Horia Gârbea, Ioan Radu Văcărescu, Silviu Guga, Eugen Evu, Ionel Amărieuței, Constantin Stancu, Loredana Trestariu, Liviu Ofileanu, Melania Cuc, Menuț Maximilian, George Pașa, Liviu Comșia, Daniel Lăcătuș.
- Referințe critice în revistele: *Luceafărul, Vatra Veche, Cuib, Opinii culturale, Agero Stuttgart, Răsunetul, Boema, România nouă, Cetatea lui Bucur, Cenaclul de la Păltiniș, Semne, Litere.*
- Publicat în culegeri și antologii.
- Fondator al revistei de literatură și artă "ALGORITM LITERAR"
- Membru stagiar al USR, filiala Sibiu.

Februarie, 2012.

Notă. Datele biografice au fost puse la dispoziția noastră de Ioan Barb.

SCURT DIALOG

Constantin Stancu întrebă și Ioan Barb răspunde

Întrebările:

1. C.S: De-a lungul vieții, ce ați considerat că vă lipsește cel mai mult ?

Răspuns:

I.B.: *Până la treizeci și patru de ani voința și curajul. Aș fi dorit foarte mult să schimb unele lucruri din viața mea dar, din păcate, n-am reușit. În fiecare iarnă îmi promiteam că în primăvară voi fi un alt om, îmi voi schimba comportamentul, voi fi un om nou; degeaba îmi propuneam. Făceam exact invers decât îmi doream. La sfârșitul anotimpului îmi aduceam aminte de promisiune și îmi venea întotdeauna în minte cartea „Întunecatul april”, de Emil Botta. Mi se părea că joc în, propria mea dramă. De abia după mulți ani am realizat că jucam de-adevăratelea. Și nu, nu cred că am fost un actor slab. Dar să revin la întrebare, cam pe la 20 de ani am realizat că în viață îmi lipsea cel mai mult Dumnezeu. Am suportat să trăiesc cu acest adevăr paisprezece ani. Și după aceea L-am chemat și mi-a copleșit viața. Concluzia: doar de la acea dată am început să trăiesc.*

2. C.S.: Ce ați învățat de la adversarii sau dușmanii dumneavoastră ?

Răspuns:

I.B.: *Nu știu dacă am sau am avut cu adevărat dușmani. Doar oameni care au nutrit, uneori, față de mine, anumite sentimente mai puțin ortodoxe. Și nu din dușmănie, nici măcar din răutate ci doar datorită faptului că nu au reușit să se cunoască suficient pe ei înșiși. Vine o vreme când ai curajul să te uiți în oglindă și să nu-ți placă ceea ce vezi. Dincolo de aparențe recunoști că abisul este, de fapt, în tine. De aceea este greu să pui eticheta, sau să încriminezi, ceea ce nu cunoști. După mulți ani am învățat că este mai înțelept să-mi fac din adversari sau dușmani prieteni. A fost foarte greu, deoarece a trebuit să mă smeresc și să recunosc că au fost momente când am fost rău deși știam că trebuia să fiu bun. Adică momente când am greșit. Și mi-am dat seama că așa cum nu este zi în care un om să nu greșească în fața lui Dumnezeu, așa nu a fost niciodată în viața mea un om apropiat în fața căruia să nu fi greșit măcar o dată. De aceea am început să-mi cer iertare și pentru greșelile pe care nu le cunosc. Apoi am încredințat cuprinsul și încheierea fiecărei povești din viața mea în mâna lui Dumnezeu. El a făcut tot ceea ce mai trebuia. Și întotdeauna a făcut-o foarte bine. Dar toate acestea le-am învățat în a doua parte a vieții mele, de la un frate mai mare, numit Iisus Hristos.*

3. C.S.: O întrebare clasică: ce înseamnă dragostea pentru dumneavoastră, la modul practic, de zi cu zi ?

Răspuns:

I.B.: *Nu vorbesc despre aspectul empiric al acestei chestiuni. Latura luminoasă a acestui sentiment este o aură care se așează ca un scut de protecție în jurul celor din preajma ta. Care nu te lasă să vezi în cel de lângă tine decât o ființă la fel de vulnerabilă cum știi prea bine că ești. Însă cea mai mare binecuvântare pentru un om este să fie un receptor al cuvintelor lui Hristos: să iubești pe aproapele*

tău ca pe tine însuși. Este cea mai mare poruncă și este cel mai greu de ținut. Ține de respectul pe care ți-l acorzi ție însuși, exact la opusul personajului dostoievskian Kirillov, din Demonii, care în idealul său de a cunoaște libertatea deplină a devenit un egoist și și-a pus capăt zilelor în numele libertății depline. A experimenta cu adevărat dragostea înseamnă a fi conștient că ești dependent sută la sută doar de Dumnezeu și că viața ta este ca un fir de păr trecut printre degetele mâinii sale. Și că oricând s-ar rupe firul nu ai de ce să te temi deoarece ai cădea în palma caldă a Lui. Dacă vrei să experimentezi dragostea nu ai decât să ieși la poarta casei și să vezi în fiecare trecător un prieten care are nevoie, ca și tine, de afecțiune. Și să crezi că fiecare trecător ar putea fi Isus Hristos.

4. C.S.: Care sunt cărțile pe care le preferați și de ce le preferați pe acestea și nu altele ?

Răspuns:

I.B.: Când eram tânăr citeam tot ce-mi cădea în mână, eram însetat de cunoaștere. Când am descoperit Biblia, am înțeles că între copertile ei se găsește Cuvântul revelat al lui Dumnezeu și mi-am dat seama că acesta conține toate profundele taine ale înțelepciunii absolute. O lungă vreme n-am mai putut citi nimic altceva. După aceea mi-am dat seama că am citit cărți pe care nu le-aș mai reciti niciodată. Dar și acum citesc cam tot ce există de ultimă oră în poezie și, în măsura în care pot, în literatură în general. Dar totuși cred ca cele mai interesante cărți sunt cele pe care nu le-am citit.

5. C.S.: Care este locul în care vă simțiți cel mai bine ?

Răspuns:

I.B.: Poate cineva s-ar aștepta la alt răspuns. Dar eu mă simt cel mai bine acasă, în familia mea dar și mai bine când rămân singur în mine însumi și la sfârșit îmi dau seama că nu sunt singur și că se mai plimbă cineva prin mine și știu că este o Altă Persoană, ca un susur blând. Atunci mă năpădește bucuria și mă dezmeticesc plângând. De câteva ori m-am trezit plângând în public, dar era ca o eliberare, un salut al sufletului acordat cu reverență Celui ce-mi umplea de viață, singurătatea.

6. C.S.: Ce înseamnă pentru dumneata gândul acesta: acum ?

Răspuns:

I.B.: Mă tem că nu există acum. Doar ai gândit și momentul a trecut în umbra trecutului. Dacă ar trebui să mă exprim plastic cred că acum reprezintă frântura de timp desprinsă din viitor pentru a se depune pe trecut. Singurul acum se găsește doar în interiorul prezentului continuu în care se manifestă Dumnezeu, care își Este suficient Sieși și este din eternitate în eternitate. De aceea El lasă o poruncă, de fapt o invitație la Mântuire și, deci, la eliberare de sub robia păcatului adamic. El face această frumoasă invitație: „acum, dacă auzi glasul, nu-ți împietri inima”, adică spune-i da Mântuitorului Isus Hristos în viața ta. Iar despre zile El mai spune că ziua de mâine nu este a ta, deci posibilitatea salvării este chiar astăzi, chiar acum. După acum, orice timp poate fi prea târziu.

POEZIA ÎN VREMURI INTREZISE

Cu volumul de versuri *Picătura de infinit*², Ioan Barb din Călan revine în peisajul public al poeziei după 12 ani. Se simte în volum tensiunea trăirilor, foamea după metafora care să-l biruie, bucuria de a putea revitaliza în cuvinte un univers pe care îl credea pierdut cumva, dacă nu rătăcit în memoria orașului.

Poemele sale sparg monotonia timpului, fărâma de infinit dată nouă oamenilor este motivul unei legături tainice a poetului cu sinele său din **Marele Sine** pe care îl percepe ca aproape, foarte aproape și capătă chipul poemului scris, a celui trăit și exprimat imperfect în cuvinte. Picătura de infinit îl leagă de finit, formele capătă sens, contur, viața brută devine cântec, imn, tragedie sau locul unde se poate exprima credința, locul unde lucrurile se fac luminoase.

Există o întoarcere din timpul fără rod, din timpul înghețat, acolo printre stele, cu trandafirul japonez aproape.

Puterea zilnică degenerază în puterea absolută, aceea de a ucide cu mintea, dar uneori se face primăvară chiar și în moarte!

Este și o îngâmfare poetică în poezia aceasta prezentată de Ioan Barb, pentru că poezia se desenează ca un loc privilegiat, un loc unic, doar pentru cei aleși cumva, aleși de cuvintele pe care le scriu, le rostesc, le primesc.

Orașul poate fi o prezență, un loc din care se deschid perspectivele, este cetatea în care, fizic, locuiește poetul pentru o existență spirituală necesară...

„nebulia a început în primăvara aceasta/în afara orașului așa cum timpul curge/prin tine din alt izvor/mai întâi au arat câmpurile din jur/pregătindu-le pentru germinație/cum pregătești o fecioară pentru ziua nunții/” - **anotimpul galben a deschis aseară ferestrele orașului.**

Poemele surprind ceva din imaginea lumii prezente, ceva ce se va destrăma cândva, presiune finitului asupra ființei îndeamnă poetul să se îndrepte cu privirea spre infinit, viața lasă doar umbre. Până la urmă poetul își pictează inima cu lacrimile sale, ceva se lovește de geamul de sticlă. Ieșirea din finit se forțează prin iubire, o iubire târzie, un strop s-a pierdut din acea iubire perfectă, a rămas imnul șoptit, o poveste de primăvară, o biografie scrisă cu aripi pe cer...

„primăvara aceasta/iubito/va scrie cu păsări în noi/o poveste începută/într-un colț de infinit”

Totuși scrierile se diluează încă în cuvinte zise, se pierd printre imagini, dorințe, anotimpuri, tinerețe arsă, durută, e o boală cu fiecare moment de iubire. Uneori Ioan Barb se rătăcește cu voia pentru a că îl fascinează pădurea pierdută a poemului. El, prin versuri, caută flămând poezia care îl locuiește, încearcă să definească infinitul prin fiecare poem, titlurile au ceva din jurnalele de actualități frânte de o prezență absolută, cenzurate de o suprealitate pe care o bănuiește, o dorește, există... - „poetul poate face parte/doar din plutonul de execuție/a eu-lui său corupt” în poemul **picătura de infinit.**

Identitatea ființei are ceva tainic, scribul trăiește într-o scoică părăsită, dar în ceruri se deschide o fereastră. Foamea după ferestre, după noi dimensiuni este vitală la Ioan Barb, timpul pare prea puțin, dar este anotimpul care declanșează noi perspective: „mesteacăn blând învăluit în ceață/ascunsul pleoapei cerului de gheață/apasă greu și-ți împietrește lemnul/când iarna-și cântă-n roiuri albe semnul/ - **durerea mestecănelui, toamna (simfonie pentru orchestră)**

² Ioan Barb, *Picătura de infinit*, Editura A.T.U., Sibiu-Hermannstadt, 2010

Speranța este necesară, există o pasăre în cer pentru fiecare, speranța este o certitudine, fără ea lumea nu ar avea sens, iar dragostea este mecanismul prin care speranța este reală, posibilă...

Realitatea ca realitate are ceva dur, anxios, flăcările dimineții deformează imaginea, prezența individului nu mai contează, tristețea vitrinelor o dovedește, o accentuează.

Apoi schimbarea se poate produce, poetul se poate naște din nou trecând iordanul din lacrimă, este un sens istoric, un sens spiritual prin care toate pot căpăta o altă dimensiune. O naștere în care cuvintele sărută ființa.

O temă interesantă este aceea a unei lumi fără timpul prezent, există cumva trecutul, prin bezna din ființă se strigă după ajutor, viitorul este un trecut despre care poetul nu a scris nimic, prezentul este iluzia noastră de fiecare zi, virtualul necesar în care ne-am pierdut flămânzi după certitudine. Poezia *rătăcit într-o lume fără timpul prezent* o dovedește, este o concluzie, sunt câteva exemple...

Dar cea mai puternică stare, până la urmă, este prezența lui Dumnezeu, realitatea adevărată, ultima frontieră pentru om, îngerii care se bucură, pietrele încremenesc, un porumbel alb zboară înapoi, în **eden**, semnul unei noi lumii, posibile prin posibila existență divină: „se împlinise vremea/privea dumnezeu/se uitau îngerii și se bucurau/din lumea de dincolo/curgea dragostea/” - **o flacăra de rusalii ca un porumbel**

În scrierile sale Ioan Barb abordează poezia simplu, versurile încep și se termină cu litere mici, până și Dumnezeu este grafiat cu litere mici, amprenta păcatului și a limitării au marcat poezia modernă și această stare și-o asumă autorul, se autolimitează într-un univers formal modern, dar temele sale sunt clasice pentru că în joc sunt teme eterne precum iubirea sau nevoia de Dumnezeu, ori anotimpul ca o transformare reală. Acest lucru probează că autorul este și un revoltat pe sistem, e revolta dulce-amară a celui care este tentat să cunoască lumea prin poezia care locuiește în cetate precum prietenii.

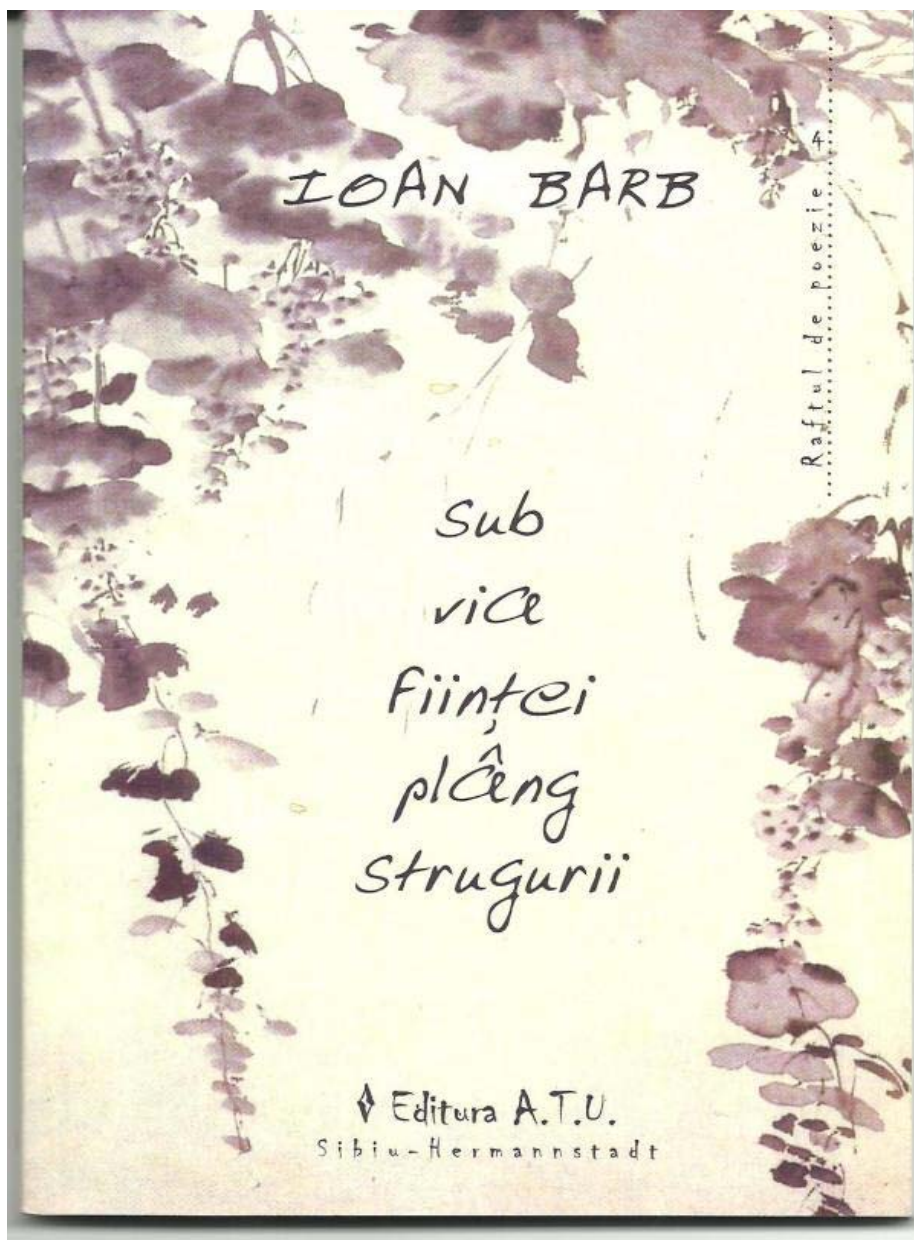
Mimarea modernismului este o stratagemă după care se ascunde o ființă dornică după infinit, o idee veche, mai veche decât lumea, decât orașului pierdut, decât obsesiile zilnice.

Acest volum impune poetului o mai mare focalizare pe expresia poetică, cumva diluată în poezia scrisă și prezentată aici, dar detenta poetică este prezentă și probabil că pe viitor Ioan Barb își va forja poezia până la starea de energie poetică autentică. Înclinarea spre joc și spre bucurie fac lucrurile posibile pentru că *a început apocalipsa în orașul interzis*, ca să-l parafrazăm.

Oricum, bine ai revenit în orașul interzis...

Volumul are o scurtă prezentare pe ultima copertă, făcută de Silviu Guga cu sinceritate și tristețea necesară pentru oricine tinde să scrie poezii în vremuri interzise...

Mai, 2011

DIMINEAȚA UNUI POET DIN OFICIU

Ioan Barb are o poftă unică de a primi poezia și de a o dăruia. În spatele cuvintelor e o forță pe care nu o înțelege uneori, dar o acceptă. Versurile curg aspre, fulgerate de idei bazate pe valori creștine, de peisajul brut al orașului și al timpului, de întâmplări care au fost și care sunt embleme pentru trecut, de drame vizibile sau invizibile, de trecutul pe care nu-l mai poate recupera. Apare durerea că nu s-a întâmplat ceva extraordinar deși existau toate circumstanțele, se contestă poezia ca semn, din foamea sa de semne, rugăciunea străbate poemul ca o picătură de infinit, energiile sunt pe tarabă printre bătrâni, copii, funcționari, grefiere, vorbele curg pentru că apa curge, pentru că vântul bate și mișcă gândurile oamenilor. Volumul de versuri *Sub via ființei plâng strugurii*³ este unul expiator, poetul pendulează între durere și salvare, plânsul e semnul bucuriei, via semnul apartenenței la un popor nevăzut încă, dar care așteaptă dincolo de betoanele cetății, strugurii, ideile care străbat veacul și ființa poetului, o maturizare brutală ce presupune salvarea.

În goana după poezia sa pierdută, Ioan Barb lasă urme, uneori cuvintele sunt prea multe, există preaplinul care se revarsă peste marginile poemului, poetul nu se poate controla până la punctul în care poemul devine ființă singură în lume, autocenzura este de suprafață, le iubește cu o iubire nemărturisită, dar asimilează poemele sale care atârnă la capătul zilei ca firul cu plumb la marginea zidului...

Ochiul efemer, insectele, noaptea, dimineața, dragostea, amintirile, fereastra deschisă a ființei, iubirea dusă de păsări, eroul necesar, istoria unei crime, orașul interzis singurătății, teniși chinezești, regretul păcatului, a greșelii, orașele acvatice, iată elementele care stau în zidul poemului și-l susțin.

„aștept sub via ființei/aud cum îmi zdrobesc/în teacuri strugurii//boabele albe ochii/ce plâng în vase de cleștar/lacrimă cu lacrimă/aduni acest vin/tămăduind vederea/”... - **Sub via ființei plâng strugurii.**

Poemele curg simplu, fără ortografia clasică, poezia devine izvor care echilibrează viața celui care o scrie, el stă la un capăt al zilei, poezia la celălalt capăt, din ambele părți se așteaptă miracolul.

Renunțarea la grafia clasică este un semn de oboseală și de nerăbdare, un impuls care mișcă ideile, poemele încep cu literă mică, continuă fără reguli, mesajul pe care îl lasă poetul este acesta: toate poemele vin dintr-o scriere unică, ele sunt parte a manuscrisului etern, își asumă continuitatea. Se regăsesc în versuri imagini din lecturile biblice, apoi poetul neagă starea și povestește simplu, aproape enigmatic, încercând să se elibereze de tensiunile vremurilor trecute, viitoare și, mai ales, prezente. Iată, mărturia unui stejar, istoria unei crime spuse de un arbore, văzută prin ochii săi de clorofilă, o sinteză a vremurilor aspre din trecut când viața omului nu însemna prea mult pentru torționari, dar însemna totul pentru un stejar care se sensibilizează brusc și începe să sufere precum omul... Paralela om-pom este una luată din Biblie, dar și din poezia lui Nichita Stănescu.

Apoi povestea simplă din copilărie devine motivul rememorării durerii absolute în mod epic, după modelul lui Iov, un personaj modern de data asta. „sunt mort după dulciuri/le ador mă urmărește aroma lor/de la nouă ani/de fapt prima aniversare/când tata mă vizita după ce/divorțase de mama/”... - **aniversare cu ciocolată cu lapte și teniși chinezești.**

Dar în magma poemelor stau metafore de fosfor: „a picurat/atât de multă lumină/încât/s-au aburit ferestrele/”; „lasă timpul să-și legene/carul plin cu otavă/”; „îmi era teamă să mă trezesc/să nu cad în ochii tăi/”; „noaptea adoarme și ea odată cu tine/”; etc.

³ Ioan Barb, *Sub via ființei plâng strugurii*, Editura „A.T.U.”, Sibiu- Hermannstadt, 2010

Dar, alteori, luat de val poetul uită, metaforele cad în facil: „contul meu este parolat cu zâmbetul tău” sau „ca o albină/culeg polenul/de pe fiecare petală”. Poate mai multă răbdare în nașterea poemului, uneori, ar fi mai oportună la Ioan Barb, o coacere a ideii în vie, o strunirea a versului străbătut de energiile zilei.

Volum are și greutatea psalmului, sunt unele poeme care au ceva din rugăciunea celui copleșit de viziuni, de greutate, de trădarea aproapelui, de neputința proprie, de regretele inerente vieții. „în dimineața aceasta când mă rog/gândurile mele ca niște pietre cubice grele/pavează un drum/pe care umblă desculțe și stinghere/te caută/” – **iisus. balsam pentru iertare.**

Interesant că autorul insistă în grafia modernă de parcă arta scrisului s-a topit, este conștient de sfințenia versurilor, dar refuză modestia facilă, de fațadă, formele nu mai contează, ideea se face de carne și doare în clipa supremă a revelației.

Unele titluri de poeme au ceva eclatant, mai presus de versurile poemului, titlul domină, concluzie a suferinței necesare: *femeia ce strălucește în mine este o biserică, mi-am ascuns iubirea într-o pasăre, s-au mutat închisorile în noi, profeții despre strălucirea apusă, dimineața deschide ochii în tine...* Până și cuprinsul volumului, citit pur și simplu, este un poem, voit autorul dă un mesaj despre viziunile sale, despre poezia care l-a îmbolnăvit de frumusețe, nu dorește să se risipească...

Se simte la Ioan Barb creșterea poeziei sale, evoluția versului de la versul de pe trecerea de pietoni, la versul psalm, imaginile se limpezesc, au ceva curat, adânc, *lacrimarium* de Călan și sânge în via nevăzută. Versurile sale prezic ideea finală: „doamne/în noaptea aceasta/am simțit cum ai privit/doar o clipă în mine”.

Volumul este bine regizat are inserat o pagină de manuscris, cuvintele dinamice, devenind poem, ștersături, reveniri, renunțări, idei și trimiteri, durerea nașterii poemului din umărul viei, sunt incluse câteva gânduri despre poezia lui Ioan Barb scrise de Cornel Ungureanu și Ioan Radu Văcărescu, o scurtă biografie la început de carte, cetățeanul Ioan Barb în cetate, evenimente, volume, reviste, potențialul din cuvinte, cartea ca semn...

Aprilie 2011.

IOAN BARB

SABATUL INTERIOR

Ioan Barb ne apare ca un poet cu fire poetică. El stă cuminte, oarecum timid-temător, în scrierea poeziei sale, întreținând un monolog cu propria-i sensibilitate, dar sperând că celălalt e pe-aproape, ascultă și consimte. Ioan Barb vede în lume și vede lumea drept ceea ce lumea e învoită de el însuși a arăta: că e disponibilă a fi salvată, că e gata să aline și să alinte cu frumuseți acreditate de tradiție, că nădejdele făcătorului ei, poetul, pot face ecou armonios. De aceea, cuvintele versurilor sale sunt mereu limpezite iar diminețile lor sunt mereu promițătoare de bucurii lirice și că, vorba cuiva mai vechi, „moartea e o amăgire”. În fond, o tângire „după siguranța din pântecul mamei.”

Ioan MOLDOVAN

ISBN 978-973-726-643-9

IMES

SABATUL INTERIOR

În doar câțiva ani Ioan Barb s-a maturizat evident, poezia scrisă de el a căpătat o dimensiune specială, și-a găsit un ritm interior necesar pentru un poet ajuns la vârsta deplină a viziunii sale, a acceptat suferința pentru fiecare vers, a avut o țintă: sărbătoarea poemului, adică *SABATUL INTERIOR*⁴.

Sabatul este o zi specială de odihnă fizică și dedicare pentru Dumnezeu, o zi în care se refac legăturile invizibile pentru ca cele vizibile să se poată susține, o zi în care cuvintele au altă dimensiune și o altă sonoritate...

Prin volumul *SABATUL INTERIOR*, poetul cu fire de poet, cum scrie Ioan Moldovan în **nota literară** de pe ultima copertă, autorul își asumă responsabilitatea metaforei și a poemului care sparge inerția gândului, a poemului care cheamă la rededicare...

Cartea are trei părți:

1. *Manuscris găsit sub o placă de cer.*
2. *Amurg ambiental.*
3. *Cauțiunea.*

Toate acest fascicule au o semnificație specială pentru poet, cartea de față e doar o umbră a cărții pe care Dumnezeu o scrie în carnea poetului, realitatea imediată nu oferă energii viabile care să dea certitudini, există cineva, există ceva care susține existența, cel care a plătit cauțiunea, care a plătit prețul cerut pentru a ne asigura liniștea zilnică...

Antologia valorilor din această carte este una specială, scriitorul pendulează de la valorile creștine implicite și, pe alocuri, explicite, la amintire, de la orașul imediat care agresează ființa la obiceiurile satului românesc, acolo unde veșnicia mai atinge pomii din grădină și bărbații tineri, până la nădejdea într-o lume mai armonioasă și mai bine zidită...

Se simte, evident, și o undă de regret pentru o lume mai bună, mai altfel, o lume în care sufletul să-și găsească liniștea și puterea de a trece de barierele artificiale pe care le întâmpină în epoca aceasta, în orașul acesta, în trupul acesta, în gândul slab al omului apăsător de vremuri...

Versul său are ceva dur în structură, ceva frust, apoi este mlădiat de lumea invizibilă aflată aproape, reală, mai puțin perceptibilă cu simțurile, dar perceptibilă prin credință...

Peisajul său interior care se poate zări pe imaginea centrală a sabatului ritualic, este interesant, provocator, iar uneori ironic... *Dimineața lumii, gaura de suflet, ferestrele umbrei, iluzia ca preludiu al morții, miracolele inevitabile, existența ca vis al unui mort, cioburile femeii, satul adormit printre mesteceni, mușcătura stelei, muntele umbrei, cauțiunea necesară, glasul care luminează grădina, țara fâgăduită, învierea din tunet, o inimă în care au fost zidiți doi tâlhari...*

Ioan Barb este îndrăgostit de viață, viața pare a fi o femeie, e acolo în gândurile sale, deschide noi sensuri în dinamica anotimpurilor, iar ochii săi o prind, o protejează, e o dragoste care tinde spre absolut. (În poemul: **viața mea este o femeie**)

Prezența divină se face simțită organic pentru poet: „străinul îmi poartă semnele peste tot/cuiele ruginite în carne au gustul meu/” – **poem scris cu un tăciune pe o gaură din suflet**.

Scrierile prind ceva din misterul sufletului omenesc, cuvintele se alătură pentru a produce sentimente, pentru a crea deschideri, metaforele provocă o stare complexă între suprarealism și ilustrație sau viziune specială: „orașul cuibărit în mine/se zbătea într-un pește/”; „chiar dacă frigul/încetinește curgerea anilor/”; „dimineața fără frunze/mestecenii deveneau bărbați/”;

⁴ Ioan Barb, *SABATUL INTERIOR*, Editura „Limes” – Cluj-Napoca, 2011, Colecția MAGISTER, 84 pagini, cu o notă de Ioan Moldovan

„alergam învelit în sufletul cald/al unui cal/îi răsunam în inimă/până ne înghițea depărtarea/privirile pâlpâiau în felinare vechi/încet răsăream în alt timp./”; „se încălzea copilăria sub streășină”; „rămân prăbușit printre lei/în groapa săpată în mine/”; etc...

Versul curge normal, fără semne de punctuație, titlurile poemelor au litere mici, totul pare rupt dintr-un poem mai mare, sunt fragmente care au o sonoritate concretă dintr-un poem mai înalt, poemul melodios din cer, ori din gând, ori din oboseală inerentă ființei umane... Chiar titlurile poeziilor sunt alese cu grijă, par mici haiku-uri, semne pe coaja scrierilor, semnifică o stare, o idee, o lume: **din lădița comandantului zbură toamna; te risipeai ca argintul viu; mușcat de timp în satul adormit printre mesteceni; teascul de dincolo de țara făgăduită; scoteam dragostea cu o pompă submersibilă; mă voi afunda în inima ta ca-ntr-o mlaștină; ca o pasăre sub ferestrele umbrei; etc...**

Tineretea se ivește din starea **soldatului**, cel care e pregătit pentru bătălii, da, tineretea e un cântec, o baladă veche, o idee care mușcă din memoria poetului, ceva care s-a dus, s-a topit, era dorul după libertatea absolută, starea specială în care toate sunt posibile precum în poemul „**așa a fost toată viața ta**”. Strigătul special de luptă și eliberare: **Liby...**

„pe terenul de instrucție/se înfruntau dragostea cu noaptea/un dor nebun după libertate/atunci ai pus numele armei Liby/adică liberare strigai de trei ori pe zi hai Liby/și căutai pe întuneric în fiecare stea de la fereastră o fată// ... visai la o poveste de dragoste cum n-a mai fost/scriai poeme cu motorul pornit/pe chitanțele de benzină de la PECO/și deodată te-ai refugiat în tranșeele/săpate în ridurile unui bătrân”

Uneori, furat de valul poeziei, de starea specială a sabatului, poetul pierde firul înalt a versului, cuvinte capătă o energie pală, **oboseala din background** adoarme ochiul interior, e oboseala individului care așteaptă ritualul vechi de sărbători, umanul ia locul poetului cumva: „amintirile ne vor înfășura în interior/cu un fir de bumbac/” – **vom rămâne îmbrățișați**. Ori: „voi încropi din sentimente nefolosite atele/pentru crengile rupte de viscol/” – **voluntariat pentru schimbul de noapte**.

Ultimul ciclu, *Cauțiunea*, aduce în planul întâi necesitatea salvării ființei într-o lume în care toți părem condamnați, primul „**poem frate peste groapă**” arată posibilitatea reală, cineva lua locul celui plecat din lumea aceasta, viața continua prin ceilalți, Dumnezeu e un Dumnezeu a celor vii, tradițiile au ceva din taina continuității: „la cimitir cel mai bun prieten al mortului/era chemat de părinți frate peste groapă/se lega că va ține locul celui plecat din lumea aceasta/așa cum Iisus a încredințat-o pe Maria lui Ioan/”

Dar există și o țară făgăduită, traseul este deschis de poporul de sclavi condus de Moise, personaj emblemă pentru istoria omenirii, cel care i-a condus în acea țară depărată, le-a redat libertatea și demnitatea, fiecare are nevoie de o țară, iar marea poate deschide drum, iar cetățile cad la strigătele celui care crede... - **teascul de dincolo de țara făgăduită**.

Sabatul interior, ziua specială, ziua poemului ca o țară făgăduită pentru Ioan Barb.

În **nota literară** dedicată volumului de față, Ioan Moldovan scria: „*Ioan Barb vede în lume și vede lumea drept ceea ce lumea e învoită de el însuși a arăta: că e disponibilă a fi salvată, că e gata să aline cu frumuseți acreditate de tradiție, că nădejdea făcătorului ei, poetul, pot face ecou armonios.*”

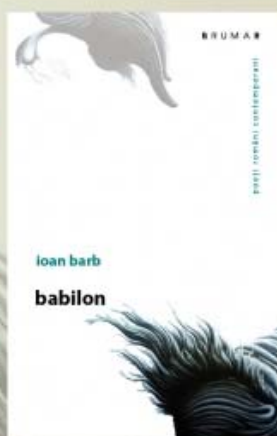
Cartea este dedicată soției *Sofia*, pentru că sabatul nu poate fi sărbătorit de unul singur, sabatul e ceva special, dragostea ca durată, dragostea ca vreme, dar toate își au vremea lor, iar Ioan Barb vrea să evadeze cumva din starea prezentă, pentru a fugi în țara promisă: „și adorm câte o primăvară în gândul lui Dumnezeu”, după cum mărturisește...

Decembrie, 2011.

LANSARE
DE CARTE

JOI 24 NOIEMBRIE
STANDUL EDITURII **BRUMAR**
ORA 18

IOAN BARB
BABILON

Prezintă:
Cornel **UNGUREANU**
Silviu **GUGA**

CÂNTECELE BABILONULUI, DE LA CLONĂ LA OMUL SALVAT...

Babilonul este locul exilului, locul unde ființa este dusă departe de locul sfânt în care a fost sădită, ruptă de sursa energetică a pământului cu iarbă verde și cu rouă pe cuvinte. Babilonul va pieri cândva, ca semn a dreptății lui Dumnezeu. Semnul legării de lumi străine rămâne Babilonul. Presiunea pusă de cetatea străină este imensă. Cel aflat în Babilon va trebui să lucreze pentru stăpânul străin, visând la libertate, la cetatea în care s-a născut. E o lege a istoriei, e dreptate divină, e necesitate pentru ca mintea ființei aflată în Babilon să primească revelația, mesajul așteptat. Dorul după libertate și locul sfânt care le-a generat a făcut să apară arta și marile opere din orice domeniu.

Știința vieții este știința de a te elibera de Babilon.

În cartea sa, intitulată simplu, *babilon*⁵, Ioan Barb își păstrează echilibru interior pentru a ne scrie câte ceva din Babilonul său interior. Desigur că exilul la poet este unul în ființa sa, în cetatea sa, în lumea în care trăiește zilnic. Poezia este epistola, una singură, scrisă cu mânie, pasiune și revoltă, dar care îl leagă de lumea nevăzută a cetății sfinte din care a fost smuls. E singura punte nevăzută peste lumi. Ioan Barb se întoarce la poemele sale cu bucurie, cu bucuria de a se regăsi și cu bucuria de a primi certitudini. Cuvintele îi permit să aibă certitudini, în rest, poetul rezistă...

Volumul este încărcat de un mesaj greu, cu accent negativ, e un țipăt ciudat, aruncat în lume prin șoapte, lumina libertății este dincolo de orizontul poemelor, dar este... Nu-ul lui Barb este o afirmație indirectă.

În ultimii doi ani poetul a fost prezent insistent în peisajul literar prin volume interesante, acum își strigă of-ul, își cântă doina refuzului, se aventurează în propria captivitate flămând pentru a redescoperi sensul spre țara sa...

Temele, ideile, gândurile devin baroce, lumea se complică, aerul este încărcat de simboluri: clona necesară, lipsa tandreței, luna neagră a tăcerii, oceanul singurătății, somnul greu al omului trudit de patimi, misterul din trenul de noapte, semne pe carapace, noaptea mângâietoare, lumile paralele care creează destinul, pierderea identității, fără Dumnezeu, fără origine, groapa comună, amintiri din cușca leului, ultima vamă, dispariția valorilor umane, cerul deschis, *Ierusalimul*, locul de unde a fost frânt eroul, armura de criză...

Putem descoperi în poeme teme de actualitate, simboluri creștine, idealuri intelectuale, suferința ca partener în cetate, refugiul în vers și gând... Într-un fel poetul certifică maturitatea sa prin luciditate, în altul, se eschivează de călătoria spirituală necesară, dar tânjește după ea, este flămând după lumină și după stabilitate, iubirea pare undeva în cămările nopții... Dar omul nu disperă, din contră, poemul îl eliberează și permite să vadă luminile *Cetății lui Dumnezeu*...

„soarele negru clipește în noi/cărări în deșert ne proiectează/pe fețele arse drumul robiei/ din Babilon și Damasc/ară prin gânduri cuvintele părinților/intrați în odihnă sub pietre străine/” - **Ierusalim, Ierusalim.**

Poetul preia simbolurile credincioșilor, Ierusalimul ca cetate sfântă, proiectând în cer cealaltă cetate, mai curată, mai reală, mai înaltă...

„pentru cetatea aceasta vom îndura frigul/și temnița toamnei/noapte de noapte sub porțile dărâmate/și nu vom avea odihnă/până nu va fi împrejmuțată cu ziduri/zidiți cu piatră fiecare fereastră/inimile noastre de nazirei vor lumina prin pustie/ - **Ierusalim, Ierusalim.**

⁵ Ioan Barb, *babilon*, Editura „Brumar”, Timișoara, 2011. Colecția poeți români contemporani, cu o prefață de Cornel Ungureanu.

În poem răzbat ecouri din psalmi, din scrierile profeților, textul vechi al cărții devine actual pentru cel aflat în exil, în trupul său, în cetatea sa, în lumea sa, *Scriptura* conține cheia spre altă lume...

Volumul începe cu un poem ciudat pentru un poet care tânjește după viață: **clona**. Ideea concludivă este: *clonele nu au viitor sau trecut*. E revelația la zi, țipătul după viața adevărată... , dar cine să o poată oferi clonelor?

Cântecul care eliberează sufletul se topește în sunete fără ecou, chitaristul (de fapt cel care cântă la harpă, precum David, împăratul lui Israel) își pierde vechea artă:

„el tânjea după ploaie/frunzele dormeau în somn/înfloreau copacii/ploaia alunga cerul sub streșina cuvintelor/fiecare inimă se făcuse mare/cât o planetă/se topea/picura/pic pic pic”

Imaginile din poeme au ceva straniu, străin, în Babilon lucrurile arată altfel: pe cerul alb începe un film, în ochi își făceau cuib două lumini, deschideam cu stoicism venele gândurilor, viața fără efecte speciale, din rochia ta picură în boabe mici întunericul, cuvintele înmugureau pe limbă, în curând vom trece unii prin alții, tăria unei iluzii, se plagiază mirosul glonțului, mă înșurubez în necunoscut, orice cotlon din viață este o grădină înflorită, se auzeau sirenele urcând goale în piețe, botezul din lacrimă...

Apogeul exilului este exprimat într-un poem dens, cutremurător și real: *fără origine și fără Dumnezeu*.

„de aceea nu a vrut nici un trup
să mă îndure nouă luni în interiorul său
aș fi răcnit speriat ca într-o peșteră
blocată de apele subterane pluviale
am cerut să fiu eutanasiat înainte de naștere”

Totuși Ioan Barb își mărturisește viziunea, e una de creștin care acceptă teroarea exilului ca pe un motiv de evadare spre cetatea din vis, chiar dacă drumul trece prin deșert...

„priveau steaua printre stânci
într-un cuibar cu ouă de aur
vedea răsărind
soarele nopții în câmpie
întunericul s-a tras înapoi
cu apele Iordanului

prin fereastra deschisă
printre două lumi
cobora din Cuvânt
Dumnezeu” - **Betleem**

Ultimele versete stau sub imperiul unei revelații personale autentice, în acord cu revelația universală, armonia de la nivelul personal se pliază pe armonia de sus, astfel împăcarea exilatului cu soluția eliberării este definitorie și dominată...

Babilonul și-a pierdut astfel puterea...

Evadarea se petrece datorită puterii spirituale pe care exilatul o primește tainic, este puterea divină evidentă, necesară, cea care purifica inimile: „așa îmi albești Tu viața/din gândurile negre/se leagănă în spânzurători cusute în inimă/și mă îngrozesc//dar Tu ai durat acolo o vâltoare/din miezul de andezit și de onix/pentru botezul din lacrimă/al cuvintelor/pregătite de rugăciune”... - **Iordanul interior**

Poetul rămâne fidel stilului său, versurile se leagă prin idee, prin stare, curg simplu, fără reguli importante de punctuație, poemul pulsează, normele împiedică discursul, din acest motiv se simte o libertate a exprimării evidentă, deși în background autorul a lucrat pe text pentru a-l șlefui, pentru a-l feri de erori și stângăcii, atent la mesaj și sabat interior. Pasiunea

pentru scris tinde să devină obișnuiță zilnică, iar șlefuirea mai atentă pentru ca fața poemului să se facă de marmură, cuvintele formând o structură destul de solidă. Maturizarea s-a produs brusc la Ioan Barb, poezia îl ține captiv și îl îmbată de semnificații... Este și un spirit creștin autentic care nu se mai formalizează, canonul universal este schimbat pe canonul personal armonizat cu textul vechi al Scripturii, pentru a da consistență zicerilor sale și credibilitate, dar principiile rămân valabile...

În prefața la carte, Cornel Ungureanu notează: „Mi-e greu să scriu despre poezia domnului Ioan Barb fără a pune accentul pe ideea de construcție culturală în zonele absente din orice geografie a literaturii. Sau care lipsesc, dintr-un motiv sau altul, din obișnuitele istorii. Primul impuls al poetului (care trăiește visul de a realiza, aici, un Centru) este de a marca absențele, locul gol, lipsa oricărui impuls.” – **Poezia unui homo aedificator.**

Pentru a pătrunde esența poeziei scrise de Barb trebuie să cunoști marile istorii ale credinței, istoria *Bibliei*, el nu ezită să apeleze la temele solide ale lumii, la cele general acceptate, dar o face în stil personal, de poet exilat în opera proprie, ținut captiv de existența zilnică între libertate și necesitatea de a rezista între fălcile existenței.

Spre deosebire de alte volume ale sale, de data aceasta poetul pune accentul pe starea spirituală, își concepe poemele din elemente spirituale, realitatea s-a retras în alte zone, abia perceptibile, elementele ei sunt sugerate, greul zilei s-a topit în metafore, dar în spatele lor lumea se mișcă și zguduie zidurile Babilonului... Călătoria între Ierusalim și Babilon dus-întors este una spirituală și interesantă, poetul o reface prin poezia sa, ca un dar pentru cititor, pe care îl și provoacă la autocunoaștere și la cunoașterea istoriei umanității, căci fără credință lumea este săracă.

„tot așa sunt și eu Doamne
nu Te-am văzut niciodată
dar căldura Ta îmi înviorează gândurile
de atâtea ori mă cutremur
când lumea răcnește la mine
prin gura leului
genunchii tremură slăbiți
mersul devine stângaci

dar simt cum se încălzește viața
în palmele Tale
în jur rotești liniștea
prin inelul unei planete
dragoste în interior
îmi ancorează centrul de greutate
într-un nou răsărit”- **începuturile slabe**

Trăind în orașul Călan, Ioan Barb este și artizanul unei reviste literare interesante în care a pus pasiune și talent: „Algoritm literar”. El încearcă să focalizeze prin artă marea artă de a rezista, într-o lume dificilă, prin frumos, preluând un mod de a face o bună cultură pentru zonă, specific acestei perioade la români, care în felul acesta își consolidează amprenta spirituală într-o Europă în căutarea propriei identități. Demersul său reprezintă și un efort personal material alături de Silviu Guga și alți scriitori pasionați după adevăr, în provincia cuvintelor evadate...

Ianuarie, 2012

Cuprins:

1. ACUM, ORICE TIMP POATE FI PREA TÂRZIU!
2. SCURTE NOTE BIOGRAFICE
3. SCURT DIALOG
4. POEZIA ÎN VREMURI INTREZISE
5. DIMINEAȚA UNUI POET DIN OFICIU
6. SABATUL INTERIOR
7. CÂNTECELE BABILONULUI, DE LA CLONĂ LA OMUL SALVAT...